ՆՈՐԻՆ ՍՈՒՐԲ ՕԾՈՒԹՅՈՒՆ ՎԵՀԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԸ ՄՈՍԿՎԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ՆՈՐԱԲԱՑ ՍՈՒՐԲ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԵԿԵՂԵՑՈՒՄ

Նորին Ս. Օծություն Վեհափառ Հայրապետի բարձր կարգադրությամբ Մոսկվայի հայոց Ս. Հարություն եկեղեցին վերստին բացեց իր դռները հայ հավատացյալ հոգիների առաջ։

Մայիսի 5-ին, Զատկի Ճրագալույցի երեկոյան, գերաշնորհ Տ. Սահակ սրբազանը, հոգեշնորհ Տ. Մեսրոպ աբեղա Անթաբյանի և արժանապատիվ Տ. Խաչատուր քահանայի հետ, ժողովրդի խուռն բազմության ներկայությամբ կատարեց եկեղեցու վերաբացման արարողությունը, որից հետո պաշտվեցին Ճրագալույցի ավանդական արարողությունները և սուրբ պատարագը։

Մոսկվայի հայոց Ս. Հարություն եկեղեցու վերաբացումը զուգադիպում էր Նորին Ս. Օծություն Վեհափառ Հայրապետի արտասահման կատարած հովվապետական ուղևորությունից դեպի Մոսկվա վերադարձի օրերին։

Նորին Ս. Օծություն Վեհափառ Հայրապետի Մոսկվա ժամանելուց առաջ, Մոսկվայի հայ հավատացյալների սրտագին նվիրատվություններով, նորաբաց եկեղեցու վերանորոգման աշխատանքների համար հայթայթվել էին անհրաժեշտ միջոցներ, և Քրիստոսի հրաշափառ Ս. Հարության տոնի կապակցությամբ եկեղեցին ենթարկվել էր մասնակի վերանորոգման։

Մոսկվայի հայ հավատացյալների համար մայիսի 5-ը (Ճրագալույց), Զատիկը (6 մայիսի) և Նոր կիրակին (13 մայիսի) պատմական և հավետ անմոռանալի օրեր էին։

Զատկի օրը Նորին Ս. Օծություն Վեհափառ Հայրապետը հանդիսությամբ և «Հրաշափառ»-ով առաջնորդվեց Մոսկվայի Հայոց Նորաբաց Ս. Հարություն եկեղեցին, ուր ժամանակից առաջ Մոսկվայի հայությունը հավաքված, շուրջ երկու հազար, անձկությամբ և անհամբերությամբ սպասում էր Նորին Ս. Օծության ժամանմանը։ Եկեղեցին, բակը և շրջակայքը լցվել էին խուռներամ բազմությամբ, որը ուրախությամբ և ջերմորեն դիմավորում էր Վեհափառ Հայրապետին։

Տեսարանը հուզիչ էր և սրտառուչ, երբ երկար տարիների դադարից հետո Մոսկվայի հայոց եկեղեցին Նորից իր դռներն էր բաց անում հավատացյալների առաջ։ Պետք էր տեսնել, թե ինչպիսի՜ երկյուղածությամբ, ջերմեռանդությամբ, կարոտով և հոգևոր խնդությամբ Մոսկվայի հայ հավատացյալները եկել էին լցնելու Նորաբաց եկեղեցին։ Մինչ Նորին Ս. Օծությունը եկեղեցական թափորով, երգով ու խնկով, խաչով ու խաչվառով ժողովրդի բազմության միջից ուղղվում էր դեպի սուրբ եկեղեցի, ժողովրդից շատերը բացագանչում էին ցնծությամբ. «Ապրա՜ծ կենա Հայոց Աղդն ու մեր Վեհափառ Հայրապետը», «Փառավո՜ր մնա Ս. Էջմիածինը»։ Ուրիշներ, իտես Վեհափառ Հայրապետի, խորունկ մխիթարությամբ գոչում էին. «Վերածնվե՜ց հայ կյանքը Մոսկվայում»։ Այս հանդիսավոր ու պատմական պահին, ուրախության և մխիթարության վճիտ արցունքներ կաթին բոլորի նաստածքների մեջ, և՛ Նորին Ս. Օծության, որ եկել էր այցելություն Մոսկվայի իր հոտին, և՛ ժողովրդի, որ եկել էր կարոտով, հուզումով ողջունելու իր սիրելի, նորընտիր Հայրապետին։ Ներկաների թվումն էին նաև բազմաթիվ հայ մտավորականներ, արվեստի և գիտության աշխատողներ, որոնք նույնպես խանդավառությամբ էին ողջունում Նորին Ս. Օծությանը։

Զատկական հանդիսավոր սուրբ պատարագը մատուցեց գերաշնորհ Տ. Սահակ եպիսկոպոս Տեր-Հովհաննիսյանը, Նորին Ս. Օծություն Վեհափառ Հայրապետի ներկայությամբ։ Պատարագը երգեց Մոսկվայի հայոց եկեղեցու երգեցիկ խումբը։ «Հայր

մեր»-ից առաջ քարոզեց Նորին Ս. Օծության Վեհափառ Հայրապետը խուռն բազմության ներկայության, Ս. Հարության սրբազան պատարագը տված Մոսկվայի հայության և միաժամանակ խոսեց արտասահմանյան իր ուղևորության նպատակների, տպավորությունների մասին, և ապա հաղորդեց Սփյուռքի հայության ջերմ ու սրտագին ողջույնները Մոսկվայի հավատացյալներին։ Իր Ս. Հարության քարոզի և պատգամի վերջում Նորին Ս. Օծության Վեհափառ Հայրապետը խոսեց Մոսկվայի նորաբաց Ս. Հարության եկեղեցու մասին, գովեց այդ առթիվ Մոսկվայի հայերի եկեղեցանվեր եռանդը և կոչ արեց, որ ժողովուրդը հոգով և սրտով ու մեր նախնիների բարեպաշտությամբ և նախանձախնդրությամբ իր «այրի կնոջ լումա»-ներով շեն ու պայծառ պահի մեր Ս. Եկեղեցին և իր լրման հասցնի եկեղեցու վերանորոգության աշխատանքները։

Նորին Ս. Օծության Վեհափառ Հայրապետը Մոսկվայի հայոց նորաբաց եկեղեցու ավագ սեղանի համար իր կողմից այս առթիվ խոստացավ Աստվածամոր յուղանկար մի գեղեցիկ նկար օծել և նվիրել։ Վեհափառ Հայրապետը բարեմաղթություններ արեց հայ ժողովրդի համար և օրհնեց ներկա հավատացյալ ժողովրդին։

Մայիսի 13-ին, Նոր կիրակի օրը, Մոսկվայի հայոց նորաբաց Ս. Հարության եկեղեցում հանդիսավոր սուրբ պատարագ մատուցեց հոգեշնորհ Տ. Մեսրոպ աբեղա Անթարյանը։ Պատարագին ներկա էր խուռն բազմություն։ Մի շաբաթ է, ինչ Մոսկվայում էր Նորին Ս. Օծության Վեհափառ Հայրապետը և զբաղվում էր Մոսկվայի հայոց նորաբաց եկեղեցու կազմակերպչական հարցերով։ Ընդառաջելով հայտնված համաժողովրդական բաղձանքներին, Նորին Ս. Օծություն Վեհափառ Հայրապետը մի քանի օր ավելի մնաց Մոսկվայում։ Եվ ահա, Նոր կիրակի օրը, դեպի հայոց եկեղեցին էր փութացել ժողովուրդը խուռն բազմությամբ, մի անգամ ևս տեսնելու և լսելու Վեհափառ Հայրապետին։

Նորին Ս. Օծության Վեհափառ Հայրապետը Ս. Զատկի օրվա հանդիսությամբ և ժողովրդական խանդավառ մթնոլորտի մեջ առաջնորդվեց սուրբ եկեղեցի և «Հայր մեր»-ից առաջ խոսեց իր հոյակապ և հոգեշունչ քարոզներից մին, ծանրացավ Նոր կիրակիի խորհրդի վրա, ապա գեղեցկորեն այդ խորհուրդը կապեց Ս. Էջմիածնում սկսված հոգևոր նոր զարթոնքի և վերակառուցման շինարարական աշխատանքների հետ, երախտագիտություն հայտնելով այս առթիվ Սովետական բարեխնամ կառավարության, որ բարյացակամությամբ է վերաբերվում Հայ Եկեղեցու հանդեպ, տալով ամեն ազատություն և հնարավորություններ մեր կրոնական, եկեղեցական կյանքի կազմակերպման և հետագա զարգացման համար։ Նորին Ս. Օծության Վեհափառ Հայրապետը մեծ ուրախությամբ խոսեց Նորին Վսեմության Պարոն Ն. Ա. Բուլգանինի հետ իր ունեցած տեսակցության մասին, շնորհակալությամբ հիշելով, որ իր ներկայացրած 7 կետերից բաղկացած դիմումը ևս դրական լուծում է ստացել։

Իր քարոզի վերջում Նորին Ս. Օծության Վեհափառ Հայրապետը մաղթանքներ արեց հայ ժողովրդի մեծ և անկեղծ բարեկամ ռուս մեծ և ազնիվ ժողովրդի և նրա հարազատ Հայրենի պետության՝ Սովետական կառավարության հաստատության, բարօրության և փառքի համար։ Ամբողջ եկեղեցին մեկ սիրտ և մեկ հոգի, իր սրտառուչ «ամեն»-ներով ձայնակցում էր իր Հայրապետի մաղթանքներին։

Հանդիսավոր սուրբ պատարագից հետո Նորին Ս. Օծության Վեհափառ Հայրապետի նախագահությամբ կատարվեց հոգեհանգստյան պաշտոն մեր բոլոր նահատակների խնկելի հիշատակին։

Մոսկվայի հայոց եկեղեցին շարունակում է գործել։ Հոգևոր հովիվ է նշանակված Հոգեշնորհ Տ. Պարգև աբեղա Գևորգյանը։ Նորաբաց եկեղեցին ունի իր երգեցիկ խումբը։ Նորաբաց եկեղեցում քահանայագործում է նաև Մոսկվայի նախկին հոգևոր հովիվ Տ. Խաչատուր քահանան։

Նորին Ս. Օծության Վեհափառ Հայրապետի կարգադրությամբ Մոսկվայի հայոց նորաբաց Ս. Հարության եկեղեցու հիմնական նորոգության համար առաջ են տարվում համապատասխան ճարտարապետական խորհրդակցություններ։ Մոտ ժամանակից Մոսկվայի հայերը կունենան գողտրիկ մի վերանորոգված եկեղեցի իրենց կրոնական-հոգեկան կարիքները լիովին բավարարելով։

«Եկայք շինեսցուք սուրբ զխորանն լուսոյ. Քանզի ի սմա ծագեաց մեզ լոյս ի Հայաստան աշխարհի»: